

Norrbottdensdeklarationen - ett regionalt skämt

Industriskogsbruket får allt svårare att försvara den biologiska utarmning av våra skogar som pågår. När Lars Pekka, verksamhetsledare vid skogsnäringens kampanjorganisation Skoglig Samverkan i Norrbotten i NK den 3/8 ska bemöta kritiken hittar han inga sakargument. I stället anklagar han den svenska miljörörelsen för att vara enkelspårig och fundamentalistisk.

De tankar om ett starkare skydd för naturvärdena som Pekka kallar fundamentalistiska är dock faktiskt bara de mål om att stoppa den pågående förlusten av biologisk mångfald som alla partier i riksdagen ställt sig bakom. Om de arter som är beroende av gammelskog långsiktigt ska kunna överleva måste dessa skogar undantas från skogsbruk. Det är inte svårt att förstå. Ersätts de av likformiga plantageskogar förstörs förutsättningarna för en rik biologisk mångfald.

Pekka har självklart all rätt som person att misstro de vetenskapliga belägg som säger att klimatförändringarna till största del beror på mänsklig påverkan. Det vi reagerar på är den kampanj som han genom Skoglig Samverkan driver med den s k Norrbottensdeklarationen, som bland annat använder klimathotet som ett svepskäl för att hugga ner redan skyddad skog. Att gammal skog skulle vara dåligt för klimatet är en gammal missuppfattning. Forskare som studerat detta menar tvärt om att nordliga gammelskogar fortsätter att lagra kol i marken genom en ständig tillförsel av förmultnande organiskt material. Mycket av det kolet läcker ut i atmosfären vid kalavverkning och markberedning.

Alla som följer naturvårdsdiskussionen vet att forskare konstaterat att vi i Sverige misslyckats med att nå 2010-målet med att stoppa förlusten av biologisk mångfald, och att utarmningen fortsätter. Det som den sansade skogsdebatten handlar om är olika sätt att hejda detta. Miljörörelsen förespråkar ett ökat skydd och en skärpt lagstiftning. Alla riksdagspartier på riksnivå vill fortsätta med områdesskydd, men har olika ambitions- och anslagsnivåer. Sveaskog vill lösa problemet genom att sköta redan avsatta marker, medan SCA anställt fler ekologer.

Bara här i Norrbotten drivs på allvar en linje om att helt upphöra med skogsskydd och dessutom avverka i våra naturreservat. Norrbottensdeklarationen ses som ett regionalt skämt. Skoglig Samverkan har fört debatten minst 30 år bakåt, till en tid då det inom skogsbranschen fanns väldigt lite förstående för begrepp som naturvård och ekologi. Vi är starkt kritisk till att statliga Sveaskog, Svenska Kyrkan, Fastighetsverket och SCA är medlem i ett organ som verkar för sådana miljömässigt tvivelaktiga mål.

I sin replik till sig själv den 7/8 skriver Pekka att det inte finns någon biologisk utarmning i Norrbotten att tala om. Det här är ett ytterst exceptionellt uttalande som väldigt få kommer att ställa sig bakom. Slutsatsen dras efter den analys av rödlistan som Pekka själv gjort tillsammans med Nils-Olov Lindfors, som visar att det finns fler hotade arter i skogarna i Skåne än i Norrbotten.

Det är självklart så. Det mesta av Skånes skogar har under århundradens gång omvandlats till odlingsmark, medan större delen av Norrbotten var urskog för bara ett sekel sedan. Det finns dessutom fler arter i Skåne till att börja med eftersom att där finns en större variation av skogstyper, exempelvis ädellövskogar och hassellundar. Det enda som Pekka har klargjort är

att vi i Norrbotten inte har hotade arter som är knutna till ek, bok och andra skogsmiljöer vi inte har, och att det som tog uppemot två tusen år att göra i Skåne har vi lyckats med på drygt femtio.

Att tolka rödlistan är inte lätt. Därför vore det välgörande för diskussionen om ArtDatabanken på SLU deltar i diskussionen och berättar om den rödlista de tar fram, och kanske svarar på de frågor som Pekka ställt i sitt förra inlägg.

Lars Backman, vice ordförande Naturskyddsföreningen i Norrbotten

Daniel Rutschman, ledamot Naturskyddsföreningen i Norrbotten och ordförande Jokkmokkskretsen

Per-Erik Mukka, ordförande Naturskyddsföreningen Kirunakretsen

Publicerad i Norrbotteskuriren 2010-08-13